

Република Србија
Врховни касациони суд
Прев 133/2015
12.11.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије Бранка Станића, као председника већа, судије Гордане Ајншпилер-Поповић и судије Браниславе Апостоловић, као чланова већа, у правној ствари тужиоца П.Ж. из П., кога заступа Агенција К.и с. З.Д. из П., коју заступа адвокат Н.С. из П., ул. ... бр. ..., против туженог С. а.д. из Б. и друготуженог А.-р. из Ц., у поступку по ревизији тужиоца против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 8593/2013 од 28.01.2015.године, на седници већа одржаној дана 12.11.2015.године, доноси

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр.8593/13 од 28.01.2015.године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Панчеву П 404/12 од 24.05.2013.године у ставу један изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужилаца и утврђено је да је заложна изјава Ов бр. 12166/06 од 15.09.2006.године оверена пред Општинским судом у Панчеву у односу на парцеле број ..., ..., ... и ..., уписане у лист непокретности број ... КО Ц., без правног дејства према стечајној маси друготуженог. У ставу два изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу у којем су тражили да се утврди да је заложна изјава Ов бр. 421/06 од 06.07.2006.године оверена пред Општинским судом у Панчеву, а која има за последицу продају заложних непокретности које су ближе назначене без правног дејства према стечајној маси друготуженог, као и у делу у коме се налаже првотуженом да у стечајну масу врати исте непокретности или исплати новчану противвредност у износу од 1.909.468,92 евра. У ставу три изреке, констатовано је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

У поступку по жалби тужиоца Привредни апелациони суд је пресудом Пж 8953/13 од 28.01.2015.године одбио жалбу тужиоца као неосновану и потврдио пресуду Привредног суда у Панчеву П бр. 404/12 од 24.05.2013.године у другом и трећем ставу изеке.

Против другостепене пресуде тужилац изјављује благовремену и дозвољену ревизију из разлога битне повреде одредаба ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и „Службени гласник РС“ бр. 55/14) и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Ревизијом побијана пресуда није захваћена битном повредом из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на које се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Предмет тужбеног захтева је утврђење да су две заложне изјаве дате од стране друготуженог без правног дејства према стечајној маси друготуженог.

Према чињеничном стању утврђеном од стране нижестепених судова, првотужени тада V. а.д. Б. је 06.07.2006.године закључила јеуговор о кредиту за куповину непокретности са Ж.М. из П. (иначе оцем тужиоца Ж.П. из П.) којим му је одобрен износ кредита од 1.500.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС, а као средство обезбеђења потраживања банке по наведеном основу, у случају доспелих неисплаћених ануитета, камата, накнада и трошкова, дата је заложна изјава, односно засновано је заложно право-хипотека првог реда у корист банке, која је конституисана у складу са Законом о хипотеци на таксативно наведеним непокретностима хипотекарног дужника-друготуженог. Друготужени је 06.07.2006.године донео одлуку да се ради обезбеђења новчаног потраживања првотуженог као повериоца по основу уговора о кредиту за куповину непокретности закљученог са Ж.М. из П. даје заложна изјава у складу са Законом о хипотеци ради уписа заложног права првог реда на непокретности у власништву хипотекарног дужника и то на непокретностима уписаним у ЗКУЛ број ... КО Ц., који су таксативно наведени, па је у одлуци констатовано да се овлашћује директор друштва да у име и за рачун хипотекарног дужника потпише заложну изјаву у корист даваоца кредита – претходника првотуженог. Одлуку су потписала овлашћена лица друготуженог и оверили је печатима. Иста изјава оверена је пред Општинским судом у Панчеву 06.07.2006.године те је истог дана и закључен купопродајни уговор између А.р. д.о.о. Ц. као продавца и Ж.М. из П. као купца, према коме је продавац продао купцу непокретности – пољопривредно земљиште у КО Ц. у укупној површини 400,0147 хектара специфицирано у уговору за укупну цену од 1.500.074,12 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања а продавац се обавезао да купцу да сагласност да се на предметном пољопривредном земљишту упише заложно право - хипотека у корист првотуженог ради обезбеђења банке према купцу као кредитном дужнику. Дана 30.10.2007.године закључен је и анекс уговора којим су продавац и купац констатовали да купац купује наведено пољопривредно земљиште, према спецификацији парцела које чине прилог анексу је придодато још нових 8 парцела. Износ кредита од 1.500.000 евра на дан 07.07.2006.године је износио 127.320.450,00 динара, а давалац кредита је пренео на рачун корисника кредита М.Ж. 07.07.2006.године наведени износ који је прималац кредита потом уплатио на рачун друготуженог на име цене за купљене непокретности.

Дана 15.09.2006. године Ж.М. је узео од првотуженог односно његовог правног претходника и други кредит у висини износа од 790.400 ЦХФ за куповину непокретности од трећег лица П., у динарској противвредности по средњем курсу НБС, а у наведеном кредиту је ради обезбеђења потраживања банке по основу доспелих а неисплаћених ануитета камата, накнада и трошкова уговорено заложно право-хипотека првог реда у корист банке која ће се конституисати пре коришћења кредита на основу заложне изјаве у складу са законом о хипотеци на наведеним непокретностима хипотекарног дужника А.р.. Дана 15.09.2006. године без посебне одлуке оснивача друготуженог, директор друготуженог је потписао наведену заложну изјаву у име и за рачун друштва којим је ради обезбеђења дуга М.Ж. по наведеном другом кредиту дозволио упис заложног права хипотеке у корист првотуженог као повериоца. Наведена заложна изјава дата је за обезбеђење потраживања банке по оба кредита и заложене су таксативно наведене непокретности које представљају непокретности-парцеле које се у целости налазе у првој заложној изјави од 06.07.2006. године те су томе придодате још 4 парцеле под означеним бројевима ..., ..., ... и ... уписане у наведени ЗКУЛ. Наведена изјава је оверена пред Општинским судом у Панчеву 15.09.2006. године, а истог дана је и закључен купорподајни уговор између примаоца кредита М.Ж. из П. и привредног друштва П. д.о.о. из В., којом је Ж.М. од наведеног привредног друштва П. д.о.о. као продавца купио пољопривредна земљишта укупне површине 400,02 хектара наведено у спецификацији парцела. Укупна вредност продатог пољопривредног земљишта износила је 1.500.000 евра, а хипотекарни дужник – друготужени за давање у залог свог пољопривредног земљишта у наведеној ситуацији није добио ма какву накнаду. У извештају о процени заложеног пољопривредног земљишта од 14.04.2009. године, утврђено је да је тржишна вредност пољопривредног земљишта узетог из извода листа непокретности број ... КО Ц. 187.047.293,00 динара, односно 1.952.104 евра, а вредност целокупног заложеног земљишта 2.818.360 евра. Као неспорно је утврђено да је првотужени ради наплате неизмирених дуговања по кредиту извршио продају непокретности уговором из 2009. године којим је непокретности продао трећем лицу за укупну вредност од 1.909.468,92 динара, те су продате наведене парцеле у заложној изјави Ов бр. 421/06 од 06.07.2006. године и делом у заложној изјави Ов бр. 12166/06 од 15.09.2006. године отуђене, док нису отуђене парцеле ..., ..., ... и ....

Нижестепени судови су оценили да је тужбени захтев делимично основан у односу на парцеле ..., ..., ... и ... уписане у ЗКУЛ ... КО Ц. јер су средства добијеног кредита уложена за куповину парцела од трећег лица Привредног друштва П. д.о.о. а не парцела од друготуженог као продавца, како је то учињено са средствима првоузетог кредита, што значи да су наведене парцеле као предмет заложног права, власништво друготуженог, послужиле као средство обезбеђења кредита узетог од стране Ж.М., а за куповину парцела од трећег субјекта – привредног субјекта П. д.о.о. Средства првог кредита су уложена у куповину непокретности – парцела од самог друготуженог А.р.. Имајући наведено у виду, односно да су средства од прво узетог кредита од стране Ж.М. као купца непокретности од друготуженог А.р. управо уплаћена друготуженом А.р. као противвредност парцела које су биле предмет купопродаје и на којима је извршен упис заложног права, то је правилно становиште нижестепених судови, које прихвата и овај суд да се у погледу наведене заложне изјаве нису стекли услови

за побијање исте у стечају друготуженог А.р. с обзиром да није дошло до умањења стечајне масе продајом наведених непокретности од стране првотуженог-даваоца кредита јер је износ добијеног кредита управо уплаћен у стечајну масу на име вредности наведених непокретности.

Како нема умањења имовине стечајног дужника, то повериоци нису оштећени реализацијом наведеног zaloженог права од стране даваоца кредита-првотуженог, није умањена њихова могућност намирења, нити су неки повериоци фаворизовани, па је стога правилан и закључак нижестепеног суда да се нису стекли законски услови за побијане наведене правне радње давања заложне изјаве, и налагања да се означене парцеле врате у стечајну масу друготуженог-стечајног дужника. Нижестепени судови су усвојили захтев у погледу заложне изјаве дате као средство обезбеђења другог износа кредита, јер иста није потписана од стране законског заступника друготуженог као залогодавца, уз одговарајуће одлуке надлежних органа самог друштва, а није ни (као износ узетог кредита) кредит за чије обезбеђење је дата послужио за куповину непокретности друготуженог, већ су истим купљене парцеле трећег лица д.о.о. П. што значи да је потписивањем наведене заложне изјаве оптерећена имовина друготуженог без поштовања процедуре предвиђене Законом о привредним друштвима, и без икакве накнаде односно добијене користи, што све указује на испуњеност законских услова за побијање наведене правне радње давање заложне изјаве за обезбеђење враћања дуга по другом кредиту.

Дате разлоге нижестепених суда у погледу одбијања дела тужбеног захтева који се односи на заложну изјаву дату као средство обезбеђења за средства првог кредита, у потпуности прихвата Врховни касациони суд имајући у виду управо да су средства наведеног кредита у укупном износу потрошена на куповину непокретности-парцела које су и биле предмет заложне изјаве, те да је стога заправо ушао у стечајну масу друготуженог укупан износ кредита на име цене за наведене парцеле, што значи да иста није умањена давањем наведених заложних изјава, те да се нису стекли услови за побијање наведене правне радње. При том правилно је суд имао у виду и чињеницу да је у поступку реализације наведене хипотеке треће савесно лице дошло у посед означених парцела куповином од стране првотуженог, а у поступку вансудске реализације хипотеке.

Правилно су нижестепени судови ценили и постојање активне легитимације тужиоца Ж.П. из П. као власника парцела у време вансудске реализације заложног права продајом истих парцела, иначе сина примаоца зајма Ж.М., налазећи да је доказујући у стечају првотуженог пријавио своја потраживања, тужилац доказао и свој правни интерес за побијање датих заложних изјава, а тиме и активну легитимацију у овој парници.

Ревизијски наводи тужиоца да су заложном изјавом за коју је утврђено да су без правног дејства обухваћене неке парцеле које нису продате Ж.М. од стране друготуженог, те да се стога у том делу ради о располагању без накнаде која је у смислу члана 124. Закона о стечају подложно побијању правне радње, тужилац није доказао, а терет доказивања испуњености услова за побијање је на тужиоцу, па и терет да се ради о располагању без накнаде или уз незнатну накнаду у смислу члана 124. Закона о стечају, јер чињеница да привредна друштва послују у циљу стицања добити успоставља претпоставку да су све радње које

предузимају усмерене на остварење добити, односно да су предузете са том сврхом и намером. Стога тужилац је морао доказати супротно, односно да је наведено успостављање zaloженог права учињено у циљу намерног оштећења поверилаца, а што у поступку није доказано како су то правилно ценили нижестепени судови. Нису основани ни ревизијски наводи да је продајом у поступку вансудске реализације хипотеке умањена стечајна маса јер је већ исплатом на име купопродајне цене укупног износа прводобијеног кредита у имовину друготуженог унета противвредност наведених zaloжених парцела-непокретности, па стога износ за који је банка продала наведене непокретности у реализацији свог zaloжног права није од утицаја на масу.

Ни ревизијски наводи којима се указује да је другом zaloжном изјавом замењена првобитно дата zaloжна изјава нису од утицаја на доношење другачије одлуке у ситуацији у којој је одлукама нижестепених судава правноснажно утврђено да је без правног дејства друга zaloжна изјава, односно zaloжна изјава дата поводом обезбеђења другог кредита 15.09.2006.године, те да иста нема дејства на стечајну масу. Ни ревизијски наводи којима се указује да у поступку није утврђено да ли је продајом у поступку вансудске реализације залог добијен виши износ цене од висине обезбеђеног потраживања није од утицаја на доношење другачије одлуке јер је вредност наведених непокретности унета у имовину стечајног дужника даном уплате цене истих од стране примаоца кредита, а што даље указује да без обзира на постигнуту цену у реализацији zaloжног права стечајна маса није умањена.

Из наведених разлога, а на основу члана 414. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија,
Бранко Станић,с.р.**